

تکايه ئەو خوينه راگرن!

نورى بىخالى

سەيرم بەم حۆمەتەى خۆمان دى، ھەر لە خالى سنور و لە گومرگەکان و بە بى چاودىرى تەندروستى و بوونى تاقىگەى نوى و مۆدىرن لە سەر جەم بوارەکاندا، رۆژانە خوار دەمەنى و دەرمان و کەلوپەلى ئىكسپاىرمان بۆ دىت و دواى وەرگرتنى گومرگىش بۆ ئەوەى چالاكى دەنگاگانى خۆى زياد بکات و پيشانى خەلکى بدات، کە گوايه چاوساغ و کراو، ھەر رۆژ و چەند تەنیک کەلوپەلى ئىكسپاىر دەسوتىرى، کە رەنگە زۆرىەى ئەو کەلوپەلانە بە يەك دوو رۆژیک بەر لە هاتنيان لە خالى سنورى و سوتاندنيان بە قودرەتى قادر قىزى پەرىنەوھيان پىدرايىت، چش لەو شالۆ و لافاوه زۆرى نۆتۆمبیل کە دیتە ناو کوردستان، ئەو کوردستانەى کە ئەمرو لە ھەر کات زياتر پىويستى بە کەلوپەل و کەرەسەى خاوى پيشەسازى و بەرھەمھىنان و کارگە و فابرىکە ھەيە، نەك كەماليات و جەماليات.

بە ھاوالاتى نەدار چى، رۆژ تا ئىوارە سوپەر مارکىت و پارک بکرىنەو، کە مانگ بۆ مانگ نەتوانى پارەى بلىتى چوونە ژوررەو مىنەکانى دابىن بکات، قىروسىا لەوەى دەبى مىنەکانى زەق زەق بە ديار سوارنەبوونى يارىيەکان دانىشن، يان چارەگى ئەوانە کارگەيە نەبى بەرھەمھىن و گەنج تىيدا بکەوینە سەرکار! بە من و ھاوالاتى کەم دەرامەت چى رۆژانە بە ناسمان و زەوى و ئاودا کەژاوهى نۆتۆمبىلى مۆدىل نوى و سفر کىلۆمەتر بىنە کوردستان، بەلام ھىشتا سى چارەگى نەخۆشخانەکانمان نامىر و پىداويستى زەرورى تىدا نەبىت و ھاوالاتى تەتەشكى رەنى موفغانتىسى دەگرى و دواى دوو سى مانگ نۆرى دەگاتى کورد گوتەنى (شەپرە!) لىي دەدات؟! بە من و ھاوالاتى بەدبەختى ئەم نىشتمانە چى، سالانە کارگەى ناوى پالىيور او دابمەزىن و بەقەد ئاوه حەياتەكەى (حەياتى) تورک رەواجيان نەبى لە بازارەکاندا و مالى بەعزى مەسوليش بىست و چوار سەعاتى خوا ئاو لە بەر دەرگاىان فلىقەى بىت و دار و دەوون و باخچەکانيانى پى ئاو بەدەن، لەولاش نىوہى گەرەك و كۆلان و گوند و شاروچكەمان بى ئاو بن، يان وەك خەلکى بىكەسى سۆران رۆژانە قور و لىتاو بخۆنەو، کە رۆژانە لە بىخال و کاولۇكان نزيكەى (42 ئىنج) ئاوى بۆ دىت، جگە لەو (16) ئىنجەى بۆ لای مەجىداوه و ھاوديان دەچىت، خەرىكە بەم زوانەش (27.5) ئىنجى دىكەش تەشرىف دەبات (ئەوہى كۆمپانىا توركىيەكە، کە زۆرىەى كرىكارەكانى كوردى باكورن و برى بىست و ھەشت مىيۆن دۆلار لە گىرفانى كورد دەچىتە خەزىنەى تورك، كە چى ئەندازيار و سەرپەرشتىارى كۆمپانىا كە، كە توركىكى كەمالىيە، رىگە بە كرىكارە كوردەكان نادا و لەناو كوردستان و لە كاتى پشودا كەنالە كوردىيەكانى سەتەلايت بکەنەو!!)!

بەھەر حال ھەستدەكەم خوينەر بەو درىژ دادرىيە ھىلاك دەكەم و لە مەبەستى سەرەكى نووسىنەكە دورى دەخەمەرە، بۆيە ناچارم بىمە سەر ئەسلى مەبەست و قسەيەكى خىرا لەو ھەژموون و باھوزە مەترسىدارەى مەرگ و پەككەوتەكردنى مروژ بەكەم، كە شەرىكى بەردەوام و نەبەرەوى رۆژانەيە و كەسبىش، بە خودى حۆمەتەيشەو چارەيەكى پى نىيە، بۆ رىگە لىگرتن و كەمكردنەوى كارىگەرىيەكانى، كە ئەويش كارەساتەكانى ھاتوچۆيە.

ھەموو رۆژىك تامپۆن.. ھەموو كاتىك وەرگەرەن.. ھەموو دەمىك بەيەك دادان.. لە ھەموانىش خوين بەريوون، ئىدى گرنگ نىيە برىندارى يان مردن، گرنگ ئەوہى لەو مەترسىە تىبگەين، كە ھەمىشە عىزرائىل وا بە روخسارى نۆتۆمبىلىكەوہىە و پەلامارمان دەدا.

لە پشتى ھەر روداو و كارەساتىكى ھاتوچۆوہ زياتر لە ھۆيەك ھەيە.. تەسكى و تەنگەبەرى و نارىكى و پىر تاسە و كەند و كۆسپى شەقامەكان.. كەمى ھىماكانى ھاتوچۆ.. نەبوونى كۆتەرۆلىكى ورد لە بەخشىنى مۆلەتى لىخوپىن و لىنە پىچىنەوہى پىويست لە سەرىچىكاران.. نەبوونى ھوشيارى و شارەزايى ياساى ھاتوچۆ لای شوڤىران و بىباكى ھەندىكى دىكەيان لە پىشلىكردنى ئەو ياسا و رىساىانەى، كە دواچار بە قازانجى خودى كەسى سەرىچىكار و تەندروستى و ساخىيەكەى تەواو دەبىت.. لىخوپىن بە سەرخۆشى و ھەلچوونى ھەرزەكارانە.. ھەموو ئەوانە بە رۆلى خۆيان كۆمەلگەى ئىمەيان رووبەرۆوى كارەسات و مەرگ و پىرسەى بەردەوام كردۆتەو، چش لەو كىشە كۆمەلەيەتى و گرقتە دەروونىيانەى بەدواى خۆياندا دەبىن.

زىدەرۆپى نىيە و بە گەرەنەو بۆ ئامارەكان، ئەگەر بلىين ئەمرو رىژەى گيان لە دەستدانى خەلك بە ھۆى كارەساتەكانى ھاتوچۆوہ لە رىژەى ئەوانەى بە ھۆى نەخۆشىيە درم و ناسراوہكان گيان لە دەست دەدەن زياتر نەبى كەمتر نىيە، ئەوہ نەك تەنھا لە كوردستان، بەلكو لە تەواوى دونىادا، لەو ولات و شوینانەشدا، كە بارىكە رىگە خۆلاوييەكانى گوندەكانيان لە شەقامەكانى نىو پايەختى ئىمە بە سەد ئاو شوردرانەتەوہ و رىكوپىكتن ھەر وايە.

خەرىكە لە وولاتە بەكاربەرە بى بەرھەم و مشەخۆرەى ئىمە، رىژەى ئۆتۆمبىل خۆى لە ژمارەى دانىشتوانى نزيك دەكاتەو، چۆن منالى تازە پىرەوكەى مالى كوردەوارى، بە دەگمەن نەبى نەماوە مۆبايلى بە بنا گوئيەو نەبى، ئاواش خەرىكە لەگەل ھەر (بيان ولادە) ھەيەكدا سالييانەى ئۆتۆمبىليكىش بەناوييەو بەكرى.

كار وا بپوا چەند ساليكى ديكە بە ھۆى كارەسات و رووداوەكانى ھاتوچۆ و ژەھراوى بوون بە كەلوپەل و دەرمانە ئىكسپايەرەكان و گورچيلە راوەستان لە ساي خواردەوەى قوروليتەى ئاوى تىكەلبووى نيو رووبار و زىرابەكان و جەلتەى بەرھەمى خەم و خەفەتى گرانى و بى كۆنترۆلى نرخی بازار و راکە راکە و ھەناسە سواری دواى ليترى نەوت و بوتلى غاز و رەبوى ئاکامى تەپ و تۆزى پروژە تەواو نەبووەكان، بەقەد شوينەوارى قوربانىيەكانى شوپش و دەربەدەرى و كيميباران، گۆرستان و خانەى پەككەوتوانمان بۆ زياد دەكات، كە ئەو كات بپوا ناکەم بە ھىچ شپوہەك فرىاي خۆمان بەوین و كۆمەلگەيەكى جوان بەرھەم بينين، چونكە دواجار كۆمەلگەى كراوہ و پيشكەوتوو، بەرھەمى دەسەلات و عەقلىەتىكى كارگىپرى تەندروست و خاوەن پلان و ستراتيج و كۆمەلگەيەكى خاوەن ھوشيارى تەندروست و جەستە و عەقلى ساخلەمە، نەك كۆمەلگەيەكى نەخۆش و پەككەوتە و دەسەلاتىكى بى بەرنامە و پلان و دروشم فرۆش!!